

КАРМА

Прераждането на човешките души въ новитѣла е свързано и обусловено отъ единъ основенъ законъ на живота — закона за Кармата или Причинността. Той е закона, който олицетворява и изразява абсолютната Божия Правда.

Споредъ този законъ, никжде въ живота, както въ вселената, така и въ обществения и частния животъ на човѣка, нѣма нищо, което да става случайно, по слѣпото стечение на обстоятелствата. Всѣко нѣщо си има своята причина, и при това тази причина не е случайна, механическа, а е придружена съ една разумность, съ едно съзнание, което работи по опредѣленъ планъ. Така, всички природни закони не сж слѣпи сили, действуващи несъзнателно, механично, не сж „станали отъ само себе си“, а сж плодъ на единъ висшъ Разумъ, на едно върховно Съзнание, което ржководи тѣхната дейность.

Достатъчно е да хвърлимъ единъ широкъ погледъ върху живота, за да се увѣримъ, че това е така. И наистина, каква разумность, каква дълбока мъдрость царува навсѣкжде въ живота — въ животинското, въ растителното, та и въ минералното царства! Какво съвършенство, какво велико знание е вложено въ устройството на организмитѣ и въ всички закони на живота! Какъ разумно и съ каква съвършена точность и предвидливостъ е устроено всичко въ безграничната вселена, всичко — отъ най-малкия атомъ, до гра-

маднитѣ слънчеви системи! Само човѣшкия организъмъ, съ неговитѣ органи и системи, е достатъчно доказателство за разумността, съзнателността и целесъобразността, който действуватъ въ природата.

И колко смѣшни и детско-наивни сж твърденията на хората, които мислятъ че всичко това е станало и продължава да сществува само по себе си, безъ намѣсата на нѣкакъвъ разумъ и съзнание; че цѣлата огромна, сложна и безкрайно мждро устроена вселена се развива безъ никакво разумно и съзнателно рждководство! Колко глупаво и смѣшно е да се мисли, че „слѣпата случайность“ и механичность могатъ да създадатъ всичкото това величие, всичката тази разумность и целесъобразность! Колко ограничени сж схващанията на материалиститѣ, които вѣрватъ, че въ устроената съ непостижима мждрость вселена нѣма ни следа отъ разумъ и съзнание! Да мислишъ, че отъ неразумното може да произлѣзе разумно, отъ несъзнателното — съзнателно, и отъ мъртвото — живо, е върха на глупостта, слѣпотата и ограничението, а тъкмо такава е схващането на ученитѣ и неучени материалисти.

И тъй, безграничната мждрость и целесъобразность, вложени въ устройството и функционирането на организмитѣ и въ цѣлата вселена, доказватъ по абсолютенъ начинъ сществуването на една разумна и съзнателна, а не слѣпа, механическа причинность.

Нека сега оставимъ на страна другитѣ области на живота и да видимъ какъ действува,

какъ се проявява тази причинностъ въ живота на човѣка.

Човѣкъ е самъ творецъ на сѣдбата си. Неговото настояще е точно следствие на причинитѣ, които той самъ е вложилъ въ своето минало. А неговото бждеще ще бжде резултатъ на неговата настояща и минала дейность. Макаръ човѣкъ да не е самъ творецъ на основния капиталъ, съ който разполага, — Божествения Духъ, които го ръководи отвътре, и дарбитѣ и способноститѣ, придобити при неговата дейность, — все пакъ нему е дадено право и възможность да работи съ тоя капиталъ. И отъ характера именно на тази ни работа, отъ пжтя, който изберемъ и по който тръгнемъ въ живота, зависи нашето бждеще — нашитѣ способности, и условията, при които ще бждемъ принудени да работимъ утре.

Съ други думи казано: „Каквото посѣете, това и ще пожъните“ и „каквото постелите, на това и ще легнете“. Всѣки човѣкъ се ражда на земята при такива условия и съ такива способности, възможности, заложби и връзки, каквито той е обусловилъ съ своята дейность въ миналитѣ си животи. Ако въ продължение на миналитѣ си животи той е работилъ дълго и настойчиво въ една областъ на живота, като дойде наново на земята, той ще има вече готовъ капиталъ въ тая областъ, съ който ще може свободно и лесно да действува. Напр., ако той е работилъ дълго време въ областъта на музиката, той ще се яви сега на земята съ ясно очертани музикални склонности и дарби и т. н. Всѣка способность, всѣка добродетель, всѣка положител-

на черта, съ която се ражда човѣкъ, сж плодъ на продължителната му дейность, и на ценнитѣ му опитности отъ миналитѣ му животи. Сжщо така всѣка отрицателна черта, всѣки порокъ и лоша склонность, съ които човѣкъ се ражда, сж плодъ на дълговременно отдаване на отрицателни сили и действия. Злото, на което човѣкъ се е отдавалъ дълго време, е станало вече една сила въ него, съ която той по-трудно се бори. И доброто, практикувано и опитвано дълго време, става вече недѣлимо и ненаруσιμο за човѣшкото съзнание.

Външнитѣ условия и възможности за проява, които ний намираме въ даденъ животъ, сжщо така се дължатъ на нашата дейность въ миналитѣ ни животи. Тукъ му е мѣстото да отбележимъ, че цѣлата огромна и сложна дейность на закона за Карма въ връзка съ човѣшкия животъ, се направлява отъ едни много по-високо стоящи отъ човѣка сжщества, наречени въ окултната литература „господари на карма“. Тѣ именно, преди да се роди на земята единъ човѣкъ, съставятъ общъ планъ за неговия животъ, въ зависимостъ отъ неговото минало, като предвиждатъ външнитѣ условия, личнитѣ връзки и т. н., при които той ще трѣбва да се прояви и които сж въ причинна зависимостъ съ неговитѣ минали животи. Тѣ стѣсняватъ или разширяватъ кръга на човѣшката дейность, въ зависимостъ отъ това, какъ човѣкъ се е проявилъ въ миналото. Тѣ предвиждатъ и „лоши“ и „добри“ условия, и богатство и бедность, и успѣхъ и разочарования, победи и поражения, за една човѣшка душа въ различнитѣ ѳ животи, съ една съвършена

последователност и целесъобразност, съ огледъ тази душа да научи повече и разнообразни опитности, които сж най-важнитѣ фактори за развитието и усъвършенствуването на човѣка.

Защото човѣкъ трѣбва да е миналъ презъ всичко, да е опиталъ всички пжтища въ многобройнитѣ си животи, да е преживѣлъ въ тѣхъ много страдания, да е миналъ презъ богатство и бедностъ, да е заемалъ първо и последно мѣсто въ живота, изобщо, да има една богата непосредствена опитностъ въ живота, за да може да се развива правилно и всестранно и да се движи сигурно къмъ съвършенство.

Само богатата и разнообразна опитностъ на човѣка, придобита подѣ действието на закона за Карма, му дава възможностъ да почне да различава доброто отъ злото, полезното отъ вредното и така го затвърдява въ правия пжтъ на живота. Човѣкъ се учи преди всичко, ако не и единствено, отъ своята опитностъ. Когато той направи едно зло, идва страданието, като негово неизбежно следствие и ако той продължава да върши зло, сжщо така и страданията му ще продължаватъ и ще се увеличаватъ до тогава, докато неговото съзнание се пробуди да види своята грѣшка и да се поправи.

Въпроса за човѣшката карма е извънредно сложенъ и не може по никой начинъ да бжде освѣтленъ всестранно въ тия нѣколко страници.

Има индивидуална, лична карма и колективна — такава на цѣли родове, общества и народи. Има зрѣла карма, т. е. такава, която е вече готова да се прояви въ живота на дадени хора и незрѣла или латентна карма, която ще се проя-

ви по-късно, когато настъпят благоприятните условия — да може тя да се понесе и да се извлече изъ нея нуждната опитност. Има въ живота редица нѣща, които ни се виждатъ несправедливи, има много добродетели невъзнаградени и много пороци и злини ненаказани. Но това е така само за нашия ограниченъ погледъ, защото ние не познаваме миналото, за да свържемъ правилно тия нѣща съ тѣхнитѣ причини, а не можемъ да знаемъ и бъдещето, когато съ тѣхната карма ще се ликвидира. „Богъ забавя, но не забравя“, — е не само дълбока народна мъдростъ, но е и единъ абсолютенъ законъ на живота.

Споредъ голѣмитѣ окултисти — ясновидци, човѣшката карма е много тежка, защото миналото на човѣка е мрачно, несъвършено, пълно съ престъпления и грѣшки. И понеже не можемъ да я изплатимъ, да понесемъ следствията на това ни минало въ течение на единъ животъ, то „господаритѣ на карма“ я раздѣлятъ на части и ни даватъ само това, което можемъ да понесемъ. Това е една горчива чаша съ страдания, която човѣкъ не може да изпие освенъ на малки глътки. Но тъкмо тия ни страдания сж най-голѣмото благо за насъ, защото съ изживяването имъ ний се освобождаваме постепенно отъ тежкото бреме на миналото ни и получаваме велика и ценна опитностъ, която служи като материалъ за изграждане на нашия характеръ.

Що се отнася до въпроса за свободата на волята и предопредѣлението, въ връзка съ закона за Кармата, той стои така:

Човѣкъ разполага съ известна, по-голѣма или по-малка, свобода, въ зависимостъ отъ степента на неговото развитие. Защото човѣкъ самъ пази свободата си и самъ се заробва. Въ даденъ случай той има право на свободенъ изборъ, той може да постѣпи както иска, но веднажъ взелъ решение и направилъ постѣпката, той е вече зависимъ отъ нейния резултатъ, който може или да го освобождава или да го заробва, споредъ това дали постѣпката е разумна или не.

Който постѣпва разумно, въ хармония съ законитѣ на живота, той се движи къмъ все по-голѣма и по-голѣма свобода. Който постѣпва неразумно, противопоставяйки се на тия закони, той самъ се обрича на все по-голѣмо ограничение и робство.
